

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Xestión de Empresas e Institucións Culturais	Código	710G01008	
Titulación	Grao en Humanidades			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
Profesorado	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es	
Web	http://pdi.udc.es/es/File/Pdi/XY7EL			
Descrición xeral	A materia ten por obxecto introducir ao estudantado nas cuestións relativas á xestión das empresas e entidades do ámbito da cultura. Ao finalizar o curso o alumnado deberá dominar os conceptos e fundamentos principais da xestión cultural.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)
A4	Coñecemento dos diferentes bens e recursos patrimoniais e do seu réxime xurídico
A5	Coñecemento de estratexias de desenvolvemento cultural e medioambiental
A14	Deseño e produción de bens culturais
A16	Avaliación da viabilidade de proxectos
A17	Innovación na presentación e difusión da cultura
A18	Identificación e construción creativa das necesidades do mercado cultural
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Traballar de forma colaborativa.
B10	Capacidade de análise e de síntese.
B11	Capacidade de xestión da información relevantes.
B13	Recoñecemento da riqueza da diversidade e da multiculturalidade
B16	Capacidade para a adaptación a cambios no contorno
B17	Capacidade para emprender melloras e propoñer innovacións
B19	Motivación e compromiso cara á calidade nas actuacións profesionais
B21	Sensibilidade social, senso da xustiza e da equidade e sensibilidade cara á desigualdade
B22	Sensibilidade polo medio ambiente e a súa protección.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento, comprensión e valoración das organizacións culturais, as súas tipoloxías e as principais características	A1 A4 A5 A14	B3 B4 B5 B10 B11 B13 B21 B22	C1 C4 C8
Coñecemento da xestión e administración das organizacións culturais e dos seus recursos humanos, materiais e tecnolóxicos.	A4 A5 A14 A16 A18	B2 B4 B5 B11 B13 B17	C4 C5 C7
Coñecemento e habilidades no uso das tecnoloxías da información e a documentación, en relación á xestión e prestación de bens e servizos das organizacións.	A17 A18	B1 B16 B17 B19	C3 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Unidade I. Conceptos e fundamentos	1.1 Cultura, patrimonio cultural e xestión da cultura. 1.2. Institucións e organizacións culturais. 1.3. Lexislación e política cultural.
Unidade II. Procesos e recursos da xestión cultural	2.1. O xestor cultural. 2.2. As industrias culturais. 2.3. O uso social da cultura e do patrimonio cultural. 2.4. Mercado cultural e turismo cultural.
Unidade III. Deseño e xestión de proxectos culturais	3.1. Metodoloxía de deseño de proxectos culturais. 3.2. Xestión orzamentaria e financeira. 3.3 Desenvolvemento e avaliación. 3.4. Promoción e difusión.
Unidade IV. Perspectivas e tendencias	4.1. Cultura 2.0 .4.2. Crowdsourcing e voluntariado 4.3. Novas formas de financiación da cultura. 4.4. Cooperación cultural.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A14 A16 A17 B1 C4	21	20	41
Proba obxectiva	B1 B2 B3 B10 B11	2	30	32
Prácticas a través de TIC	B1 B2 B5 C3 C8	6	6	12
Seminario	A18 B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B13 B16 C6	6	20	26
Saídas de campo	B16 B19 C5	2	2	4
Traballos tutelados	A1 A4 A5 A14 A16 A17 A18 B1 B3 B4 B5 B10 B11 B13 B16 B17 B21 B22 C1 C7	1	32	33

Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral dos contidos básicos da materia, elaborados e expostos pola docente, que pode apoiarse en medios audiovisuais.
Proba obxectiva	Método de avaliación escrita dos coñecementos e habilidades adquiridos polo alumnado, pudiendo combinar distintos tipos de preguntas.
Prácticas a través de TIC	Actividades de carácter práctico, que permiten ao alumnado aprender de forma efectiva a teoría dun ámbito de coñecemento mediante a utilización das TIC, facilitando así a aprendizaxe e o desenvolvemento das súas habilidades.
Seminario	Técnica que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, participación, elaboración de documentos e conclusións.
Saídas de campo	Visitas a entidades e empresas culturais que permitan complementar os conceptos estudados en clase.
Traballos tutelados	Realización por parte do alumnado, de traballos autónomos, relacionados coa materia, baixo a vixilancia e seguimento da profesora.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario Proba obxectiva Traballos tutelados	As titorías da materia permitirán ao alumnado resolver dúbidas sobre os contidos, a forma de preparar o exame, os seminarios e calquera outra actividade orientada ao longo do curso. Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, se empregarán as titorías presenciais, o correo electrónico e a plataforma Moodle da UDC.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A18 B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B13 B16 C6	Realizaranse seminarios sobre cuestións teóricas do temario e estudos de casos co obxectivo de profundizar e consolidar os contidos. A profesora orientará a lectura de varios documentos sobre un tema, que serán obxecto de discusión nas sesións interactivas. A avaliación implica a entrega dun documento escrito e a participación no seminario. As instrucións detalladas de cada actividade serán proporcionadas pola docente ao longo do curso.	20
Proba obxectiva	B1 B2 B3 B10 B11	Realizarase un exame final teórico-práctico sobre os contidos vistos nas sesións maxistras e nas interactivas. Combinará preguntas de resposta libre e preguntas tipo test. Na súa corrección valoraranse tanto a capacidade do alumnado para sintetizar, desenvolver, comparar ou relacionar de forma autónoma o contido teórico-práctico da materia, como a expresión, corrección ortográfica e presentación.	40
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A14 A16 A17 B1 C4	Valorarase a asistencia e participación nas aulas.	10

Traballos tutelados	A1 A4 A5 A14 A16 A17 A18 B1 B3 B4 B5 B10 B11 B13 B16 B17 B21 B22 C1 C7	Realizarase un traballo en grupo consistente na planificación dun evento ou proxecto cultural, que será presentado oralmente. As instrucións precisas serán proporcionadas pola docente ao comezo do curso. Valorarase a adecuación do traballo presentado ao tema proposto, o contido, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación. Non serán avaliados os traballos presentados fóra de prazo.	30

Observacións avaliación

- Para superar a materia é necesario aprobar cada unha das partes que compoñen a metodoloxía de traballo da mesma.
- Aqueles/as alumnos/as que teñan algún tipo de excepcionalidade para asistir a clase legalmente concedida, que falen coa profesora a comezos do curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.
- Os/as alumnos/as con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de asistencia a clase terán que elaborar o traballo tutelado (cualificación: 50%) e realizarán unha proba final escrita dos contidos teóricos e prácticos da materia (cualificación: 50%).

Fontes de información

Bibliografía básica

- AMAT i SALAS, J. M. (2013). Control 2.0: una nueva perspectiva del control de gestión menos financiera y más cualitativa. Barcelona: Profi
- ANDER-EGG, E.; AGUILAR IBÁLEZ, M. (2000). Cómo elaborar un proyecto: guía para diseñar proyectos sociales y culturales. Buenos Aires: Lumen
- BALLART HERNÁNDEZ, J.; JUAN I TRESSERRAS, J. (2001). Gestión del patrimonio cultural. Barcelona: Ariel
- BARBOLLA, D. et al. (2010). Cultura 2.0: técnicas de investigación en entornos digitales. Barcelona: UOC
- BONET, L.; CASTAÑER, X.; FONT, J. (eds.) (2007). Gestión de proyectos culturales. Análisis de casos. . Barcelona: Ariel
- CANO DE MAUVESÍN FABARÉ, J. M. (2005). Turismo cultural: manual del gestor de patrimonio. Córdoba: Almuzara
- CEBRIÁN HERREROS, M.; MAESTRO BACKSBACKA, J, RUBIO MORAGA, A. L. (eds.) (2011). Industrias culturales: el modelo nórdico como referencia para España. Madrid: Comunicación Social
- CHIAVENATO, I. (2011). Administración de recursos humanos: el capital humano de las organizaciones . México: McGraw-Hil
- COLBERT, F.; CUADRADO, M. (2003). Márketing de las Artes y la Cultura. Barcelona: Ariel
- CUERVO GARCÍA, A. (dir.) (2008). Introducción a la Administración de Empresas. Madrid: Thomson Civitas
- DRUCKER, P. F. (1996). Dirección de instituciones sin fines de lucro: teoría y práctica. Barcelona : El Ateneo
- FERNÁNDEZ LÓPEZ, S. (2007). Cómo gestionar la comunicación en organizaciones públicas y no lucrativas. Madrid: Narcea
- FIGUEIRAS VIDAI, A. R. (ed.) (2010). La sociedad de la información y el conocimiento. Madrid: Instituto de España
- GALLARDO GALLARDO, E. (2015). Qué es y cómo gestionar el crowdfunding. Barcelona: UOC
- GARCÍA CUETOS, P. (2012). El patrimonio cultural: conceptos básicos. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza
- GÓMEZ DE LA IGLESIA, R. (2004). Público y privado en la gestión cultural. Vitoria-Gasteiz: Xabide
- GONZÁLEZ DOMÍNGUEZ, F.J.; GANAZA VARGAS, J.D. (coord.) (2010). Principios y fundamentos de gestión de empresas. Madrid: Pirámide
- LACARRIEU, M.; ÁLVAREZ, M. (comp.) (2002). La (indi)gestión cultural. Una cartografía de los procesos culturales contemporáneos. Buenos Aires: Ciccus
- MAAS MORENO, M. (2006). Gestión cultural, comunicación y desarrollo: teoría y práctica. México: Conaculta
- MARTÍ i GRAU, J.; PASCUAL, J. (2009). Gestión y políticas culturales. Barcelona: UOC
- MARTINELL, A. (2001). Diseño y elaboración de proyectos de cooperación cultural. Madrid: Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación, la Ciencia y la Cultura
- MEJÍA LÓPEZ, J. (2008). Estructuras y principios de gestión del patrimonio cultural municipal. Gijón: Trea
- MOREIRA, E. (2003). Gestión cultural. Buenos Aires: Longseller
- MUNILLA CABRILLANA, G.; ROS HIJAR, .(coords.) (2002). Organización y gestión de empresas culturales. Barcelona: UOC
- MUNILLA CABRILLANA, G. et al. (coords.) (2005). Patrimonio digital: un nuevo medio al servicio de las instituciones culturales. Barcelona: UOC
- MUÑOZ-SECA, B.; RIVEROLA, J. (2011). Arte y eficiencia: el sector de la cultura visto desde la empresa. Pamplona: EUNSA
- ORDUÑA-MALEA, E. et al. (2014). Gestión cultural: innovación y tendencias. Valencia: Tirant Humanidades
- PADULA PERKINS, J. E. (2015). Aproximaciones a la gestión cultural. Gijón: Ediciones Trea
- PORRET GELABERT, M. (2012). Gestión de personas: manual para la gestión del capital humano en las organizaciones. Madrid: ESIC
- POSE PORTO, H.; FRAGUELA VALE, R. (2006). Planificación estratégica en cultura. A Coruña: Deputación Provincial de A Coruña
- QUEROL, Mª Á. (2010). Manual de gestión del patrimonio cultural. Madrid: Akal
- RIALP-CRIADO, A. (2003). Fundamentos teóricos de la organización de empresas : un enfoque interdisciplinar. Madrid: Pirámide
- SOLDEVILA, P. et al. (2008). El cálculo del presupuesto para entidades no lucrativas: una aplicación práctica.

Barcelona: Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció

- TONO MARTÍNEZ, J. (2007). Conceptos y experiencias de la Gestión Cultural. Madrid: Ministerio de Cultura

- TURBAU, I. (2011). ¿Por dónde empiezo? Guía práctica para programar, financiar y comunicar eventos culturales .

Barcelona: Ariel

- ZUBIRIA SAMPER, S.; ABELLO TRUJILLO, I. (2001). Conceptos básicos de administración y gestión cultural.

Madrid: OEI

Bibliografía complementaria | A profesora proporcionará nas clases bibliografía específica sobre os diversos temas e actividades a desenvolver.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos de Teoría e Xestión da Información /710G01005

Antropoloxía Social Aplicada/710G01080

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Sistema do Coñecemento: Filosofía, Ciencia e Tecnoloxía/710G01006

Materias que continúan o temario

Socioloxía da Cultura e do Patrimonio/710G01027

Observacións

- Os/as estudantes Erasmus ou de programas de mobilidade bilateral deberán contactar coa profesora durante a primeira semana de clases.- Os/as estudantes que non poidan asistir a clases con regularidade deberán comunicarse coa profesora na primeira semana lectiva do cuatrimestre para organizar un plan de traballo.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías